
Posudek

vedoucího opponenta

diplomové bakalářské práce

Autor/Autorka: Petr Hála

Název práce: Víceroznicové ekonometrické modely národních ekonomik

Jméno vedoucího/opponenta: Jan Hurt

Matematická úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Grafická, jazyková a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Grafická a formální velmi dobrá, jazyková průměrná

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Použité metody:

nestandardní standardní obojí

Aplikovatelnost:

přínos pro teorii přínos pro praxi přínos pro praxi i teorii bez přínosu nedovedu posoudit

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a pojednávanému tématu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a pojednávanému tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Práci

doporučuji nedoporučuji

uznat jako diplomovou/bakalářskou. Návrh klasifikace přikládám na zvláštním papíru.

Připomínky a vyjádření vedoucího/opponenta:

Práce v první kapitole pojednává o odhadech simultánních lineárních rovnic s exogenními a endogenními proměnnými. V dalších kapitolách se řešitel věnuje převážně Kleinově a novému keynesiánskému modelu dynamické stochastické obecné rovnováhy. Tam jsou modely formulovány a na reálných datech ilustrovány užitím softwaru Eviews®. Výsledky jsou poté autorem interpretovány. V práci řešitel často prezentuje své vlastní ekonomické i filosofické názory, místy diskutabilní. Je zřejmé, že autor vynaložil na zpracování tématu velké úsilí. Týká se to nejen teoretické části, ale i části výpočetní.

Ukazuje se, že zvolené modely ne příliš dobře popisují realitu. To však není výtka autorovi, někdo prokopat slepou uličku musel. Osobně se domnívám, že v současnosti do ekonomiky vstupuje řada subjektivních i objektivních faktorů a iracionální rozhodování, věci, které jsou v matematických modelech těžko postižitelné.

Připomínky a dotazy (strana, horní index řádek shora, dolní index řádek zdola):

7⁷⁻⁸ Nezávislost není ekvivalentní s ortogonalitou.

13 Nepřesná terminologie v celé práci: Směšovány pojmy “identifikovaný” (identified) a “identifikovatelný” (identifiable). Česká terminologie je zavedena v práci Hurt, J.: Odhady parametrů v lineárních ekonomických modelech. Výzk. publ. č. 25. EÚ ČSAV. Praha 1970.

17 “GMM” má jednoznačný český překlad “Zobecněná metoda momentů”.

17₁ Místo “metrika” by v souladu se značením měla být “norma”.

18² “počet instrumentů” - pokleslé vyjadřování

18₆ Hodnota matice \hat{S} je rovna 1 s. j. Může to skutečně být dobrý odhad rozptylové matice?

19 Jak se dokáže (kde je dokázáno), že rozdělení uvedených statistik je χ^2_{L-K} ?

20 odstavec 2.1: Nesmyslná interpretace vztahu $I = S$. Vztah je nutné vysvětlovat z hlediska makroekonomického. Z hlediska národohospodářského (při neexistenci státních intervencí, “elastických peněz” apod.) je možné investovat jenom to, co je naspořeno. Jedná se o statický vztah, autor jej interpretuje jako dynamický a z jeho interpretace vyplývá, že asi uvažuje nějakou mikrojednotku, např. rodinu. V mikroměřítku jsou ovšem z finančního hlediska úspory formou investice.

22, 23 a dále: nevhodné používání slova “totiž” a nesprávný slovosled. Místo “Totiž ekonomická teorie říká, ...” má být “Ekonomická teorie totiž říká, ...”

28 Ukázka nesprávného užívání velkých písmen: “Spojené Státy Americké” má být “Spojené státy americké”. Rovněž místo “Nový Keynesiánský model ...” má být “Nový keynesiánský model ...”. S velkým “K” by bylo “Nový Keynesův model ...”.

31 Čtenáře, který postupuje od začátku do konce na této stránce napadne, že odhady α_0 , β_0 , α_1 , β_1 zcela popírají logicky odvozované vztahy (3.3) a (3.2). Vysvětlení je až na str. 34.

32 Jak je odůvodněn lineární trend (významné γ_3) v rovnici pro privátní mzdy?

34 Doslovný překlad “pravidlo palce” z angličtiny nepatří do českého textu. Nenásilné české ekvivalenty jsou (podle kontextu) “odhad od oka” či “heuristické pravidlo”. Jak by asi autor přeložil “Of

Cabbages and Kings”?

38⁷ “... hospodářské ekonomie ...” znamená “... ekonomické ekonomie ...”. Správně má být “... politické ekonomie ...”.

39⁹ Chybí hladina významnosti (hladina testu, leckde i v dalším textu). Z kontextu čtenář zjistí, že je 5 %.

45¹⁻⁴ Vysvětlit, jak je z Obr. 3.2 a 3.3 vidět, že “HDP v nominálních cenách nevykazuje neměnný lineární trend ...” zatímco “... HDP v cenách roku 2010 dle CPI neměnný trend ve sledovaném období vykazuje.”. Odlišnost vidím jenom v reziduích, pochybuji, že by odlišnost v lineárních trendech byla statisticky významná.

46¹⁻³ Jak je možné, že přidáním exponenciálního trendu se zvětší *WMAPE*? Jmenovatelé v *WMAPE* zůstávají stejní a číselníky by měly být menší. Bylo by vhodné uvést vzorce dle kterých se výpočet prováděl.

49 a jinde: Nejsou uvedeny počty stupňů volnosti u hodnot *t*-statistiky. Bez této informace je uvádění této hodnoty bezcenné. Chyba nejenom Eviews (a i jiných systémů), ale i řešitele. V tom případě by stačila pouze *p*-hodnota. Ve výstupech Eviews je sice uvedena hodnota “Included observations” a z počtu vysvětlujících proměnných by si jedinec stupně volnosti dopočítal, ale v tabulkách diplomové práce se počet pozorování neuvádí a chybí příloha s výstupy v Eviews.

52 Záporný koeficient determinace: Původně je definovaný jako podíl rozptylů, tudíž jasně nezáporný. V klasickém modelu lineární regrese převeden na výpočetní tvar, který je v manuálu Eviews 8, II. díl, str. 30 použit nekorektně pro všechny ostatní modely, kde přirozeně může nabývat i záporných hodnot. Omlouvá se ne příliš přesvědčivým konstatováním:

“The statistic will equal one if the regression fits perfectly, and zero if it fits no better than the simple mean of the dependent variable. It can be negative for a number of reasons. For example, if the regression does not have an intercept or constant, if the regression contains coefficient restrictions, or if the estimation method is two-stage least squares or ARCH.”

56₃₋₁ Souhlasím s autorovým konstatováním, že narušení rovnosti úspor způsobují “Elastické peníze”. Nevím, jak je to v USA s oběživem (tj. papírové peníze a mince), ale je jasné, že i thesaurované oběživo (peníze mimo veřejný sektor) tuto rovnost ovlivňují. Podle posledních údajů ČNB je stav oběživa v ČR 600 mld Kč, takže na hlavu připadá 60000 Kč. Mohl by tuto skutečnost diplomant nějak komentovat? Oběživo je sice definováno jako část peněžní zásoby země, která skutečně ekonomikou obíhá, ale je zřejmé, že v našem případě značná část obíhá mimo národní účty.

Použitá data a případné skripty použité by měly být přílohou práce. Nejlépe opět na CD protože “Řešení práce” v SIS je např. pro vyhledávání nepoužitelné. Za tu poslední výtku (forma v SIS) ale řešitel nemůže.

Místo, datum, podpis vedoucího/opponenta: Praha, 23. srpna 2018

☒